

थुकि दुने

बसन्तपू दबुलिं प्रमया उद्घोष :
नेवा: अध्ययन अनुसन्धान प्रतिष्ठान
द्यकेगु
• सुरेन्द्रभत्ता श्रेष्ठ - २

नेपालभाषाए मंकाख्व: दूगु छु
खँखःत-१
• दानदास श्रेष्ठ - ३

न्यायिक समितिया प्रभावकारीताय्
हाथ्या
• सुनिल महर्जन - ६

जनबहाद्यःया रथजात्रा
• ब्लोअप ४ - ५

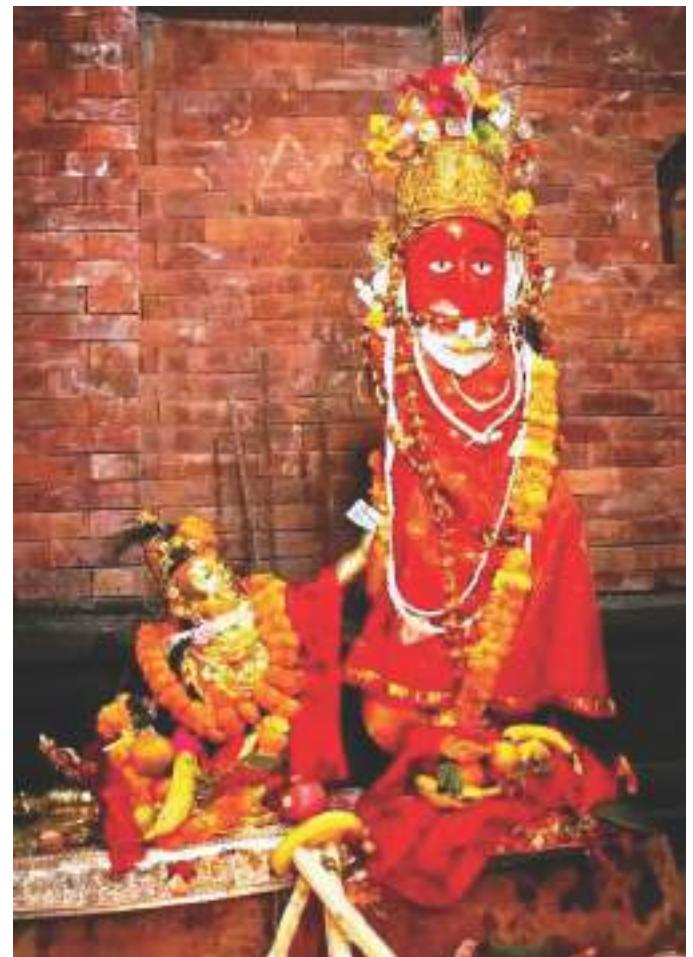
बुङ्गद्यःया प्रतिमूर्तिया नामय् राजनीति संस्कृतिया नामय् लबः कायगु कुतः

तेपाःया दकले ताःहाकःगु जात्रा कथं बुङ्गद्यया
रथयात्रायात काइ। थ्व हे बुङ्गद्यःया प्रतिमूर्ति किपुलिइ
तय्धुंकाः न्व्याःगु विवाद प्यला बीधुंकलं नं ज्यनेमफुनि।
बुङ्गद्यःया प्रतिमूर्ति द्यकाः आःतक्क सार्वजनिक थासय् तःगु
इतिहास मदुनि। किपु २ स्थित प्यगःथामय् प्रतिमूर्ति स्थापना
याय्धुंकाः प्रतिमूर्ति तय्ज्य वा मज्य धकाः सार्वजनिक बहसया
विषय जूगु दु। किपुया सुखी गःछँ समाजया अगुवाइलय् वंगु
मंसिर १५ गते विहीबाः उगु मूर्ति स्थापना याःगु खः।

वयां न्व्यः यलया महाबौद्ध गते विज्ञप्ती पिथनाः विरोध याय्धुंकाः
परिसरय् छां समारोह दथुइ यैं
महानगरपालिकाया मेयर बालेन्द्र शाहं
उगु मूर्ति हस्तान्तरण याय्धुंकाः सलंसः
भक्तजनलिसें मूर्ति किपूपाखे यंकूगु
खः। महानगरपालिकाया करिब १७
लाख तकाया ग्वहालिइ मूर्तिकार लिसें
सम्पदा अभियन्ता रावि शाक्यं उगु मूर्ति
द्यकूगु खः।

वधुंकाः बुङ्गद्यःया प्रतिमूर्ति
द्यकूगु धासें हयग्रीव भैरवनाथ अले
३२ पानेजु संघ, बुङ्गमतीं मंसिर १९

विवाद न्व्याःगु खः।
बुङ्गद्यःया रथयात्राया इवलय्
थति त्वालं जाह्वलाख्यः यके
प्यन्हु न्व्यः पानेजुपिं किपुलिइ वनाः
याकःमिसायाथाय् स्वां छाःवनेमाःगु
परम्परा दु। किपुलिइ मूर्ति स्थापना
याय्धुंकाः धाःसा उगु थासं मूर्ति
मचीकूतल्ले अन स्वां छाःमवनेगु अडान
पानेजुपिन्सं तःगु खः। बुङ्गद्यःया मूर्ति
तन्त्रसाधनालिसे स्वाःगुलिं मेगु स्वयां
फरक जुइगु पानेजु संघया नायः यज्ञरत्न

शाकया धापू दु। 'सलंसः दै न्व्यःनिसें याकः मिसायाथाय् प्रतिमूर्ति तय्धुंकाः
बुङ्गद्यःया पुजारी (जल पानेजु) वनाः व हे थासय् बुङ्गद्यःयात त्यूने तयाः
शक्ति स्वरूपा याकःमिसायात प्रसाद याकःमिसायात प्रसाद बीमाःगु
प्रहण याकेगु थासय् हे प्रतिमूर्ति तल। ल्यं ७ पेज्य

सञ्चार क्षेत्र समावेशी द्यकेत उपराष्ट्रपति यादव प्रतिबद्ध

उपराष्ट्रपति रामसहायप्रसाद यादव देय्या ह्यूपाः, लोकतान्त्रिक संघर्षलिसें जनतां याइगु हरेक आन्दोलनय् सञ्चार क्षेत्रया महत्वपूर्ण भूमिका दुगु धासें सञ्चार क्षेत्र पूर्ण समावेशी द्यकेमाःगुलिइ बः बियादीगु दु। नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दब्या प्रतिनिधित्वलिसे बुधबा:

लैनचौरस्थित उपराष्ट्रपतिया
नापलाना: ज्यू खैल्हाबल्हाय्
वय्कलं थथे धयादीगु खः।

राष्ट्रपति यादव सामाजिक न्याय, लोकतन्त्र व ह्यूपाःया लागिं सञ्चार जगतया भूमिकायात च्छासें सञ्चार क्षेत्र समावेशी जूसा उकिं यक्व

Trendiest Fashion
At Price You Love

नेपालभाषाए मंका:खः दूगु छुँ खँग्वःत-१

नेपा:या महसीकानाप क्वात्सुग स्वापु दुपि आदिवासी जनजाति नेवा: तर्से लहाइगु भाय् नेपालभाषा खः। नेवा: धका: महसीकीगु छ्गू मू आधार हे नेवा: भाय् अर्थात् नेपालभाषा खः। थ्व भाय् चीन सँय् क्ष्लय त्थ्डभत परिवारअन्तर्गत सँय् बर्मेलि त्थ्डभतय द्याक्कबल कचाय् लानाच्वंगु भाय् खः। थ्व कचाया तिब्बती, बर्मेली, मणिपुरी, लिम्बु, लेञ्चा व नेपालभाषा याना खुगू भाषा लिखित परम्परा दुगु भाषात खः।

नेपालभाषा हरेक दृष्टिकोण छ्गू समृद्ध भाय् खः। नेपालभाषाय् थी थी थाय्बाय्, थलबल, सिसाबुसा, लवःकवः, आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक, राजनैतिक, वैज्ञानिक, प्राविधिक आदि क्षेत्रया नां थःगु हे भाषां छुनातःगु दु। नेपालभाषाया खँग्वलय् मंका:खः दुगु खँग्वःत यक्वं खनेतु। गथोक्ति

दानदास श्रेष्ठ
एमफिल-पीएचडी ब्बनामि, त्रिवि
नेपालभाषा केन्द्रीय विभाग

मंका:खः	खँग्वः	माने	खँपुइ छ्यला	मंका:खः	खँग्वः	माने	खँपुइ छ्यला
१.कक	१.१ कक्कड	बजां	तःबाःनं कक्कड फ्वांफ्वां साल	४.३ धक्कु	धाक	म्वद्धू मदुम्हेसिया जाकिद्व्या धक्कु का	
	१.२ भनकक	High Temper	वं अथेयाय्साथ जितःला भनकक तैं पिहाँवल	४.४ सवःभक्कु	हल्च्व भैलःद्यः	यँयाबलय् सवःभक्कु हइ	
	१.३ भमकक	सनिल	थौं त्यलं हे भमकक द्यः रिउँल	५.गु	५.१ खग्गु	चलाक	कृष्णचा ला साब हे खग्गु का
	१.४ टक्क	दीगु	जिगु घडि टक्क दित	६.घ	६.१ सुग्धर	सफा	सफासुग्धर याय्गु हे निरोगि जुइशु खः
	१.५ पक्क	आरां	कला: खना: भातम्ह ला पक्क का	७. च्च	७.१ कच्चा	बमलाःगु	कच्चागु सामानं यक्व हे दुःख बी यः
	१.६ छक्क	आशच्यर्य	जि जाँच्य पास ज्यू खना: जिमि माँ ला छक्क का	७.२ खच्चड	ल्वाकःबुकः	वया काय् खच्चडथे च्चं	
	१.७ साक्क	स्वादिलो	जिमि जहानं साक्क जेरे याय् सः	७.३ घच्चायापु	लुइमखा:	बासिगु ला नय् हे घच्चायापु	
	१.८ गाक्क	तन्न	जिं थौं लः गाक्क त्वना	७.४ डिच्च	नक्कलि न्हिला	कलाःम्ह डिच्च न्हिल	
	१.९ लाक्क	सही	सामान लाक्क तयाब्यु खँ ला	७.५ थ्याच्च	फ्यतुइगु	मचा थ्याच्च फ्यतुल	
	१.१० पाक्क	फरक	हिसाब पाक्क याय्मते न्हां	७.६ प्याच्च	काचाक्क	मांहेस्यां म्ह्याय्महेसित प्याच्च ब्वःबिल	
	१.११ ताक्क	संकेत	व मिसां जितः ताक्क यात	८.ज्ज	८.१ मज्जा	आनन्द	चेस मिहतेगु तच्चकं मज्जावः
	१.१२ वाच्याक्क	मयइपुक थीगु	ध्याचलय् वाच्याक्क न्हुल	८.२ सज्जा	श्रृङ्गार	कवथाया साजसज्जा तच्चकं बालाः	
२.क्का	२.१ चक्का	चाकलाःगु	थौं निहिच्छ चक्का जाम हं	८.३ लज्जा	शरम	भौमचा तच्चकं लज्जा चाल	
	२.२ छक्का	हिजडा	हुं ला छक्का थे च्चं	८.४ आज्जु	लक्ष्य	जिगु जिवनया आज्जु हे पिएचडी खः	
	२.३ तक्का	धेबा	होटेलय् वनेत तक्का माल नि	८.५ यज्जु	यःम्ह	जि यज्जु छ न्ह्याथाय् हुं, जि अन हे दइ	
	२.४ पक्का	निश्चय	थ्व मनू ला साब हे पक्का का	९.टु	९.१ च्वाढृ	छक्कवलं	नौनिनं तुसि च्वाढृ ध्यन
	२.५ भक्का	ला मदूगु ममः	लामा रिम्पोछेयात भक्का तसकं यः	९.२ इवाढृ	आकाभाकां	लँय् मचायात मामं इवाढृ सालाकाल	
	२.६ लक्काधक्का	चिन्ता, वास्ता	भाःतम्ह ला छुं हे लक्काधक्का मदुहु खनीका	९.३ प्याढृ	होसहास मदयक	दाजुं केहँयात प्याढृ दाल	
३.क्किक	३.१ चविक	चाकलाःचागु	न्हापान्हापा मसि चविक नाय्का: आखः च्चइ	९.४ फ्याढृ	उघ्रिमय्	काय्मज्यू धायक धायकं फ्याढृ किपा काल	
	३.२ नविक	मुक्का नकेगु	नविक ले नविक, छु स्वयाच्वनागु ?	९.५ भ्याढृ	चुलुइगु	मचा छम्ह ध्याचलय् भ्याढृ दल	
	३.३ पाविक	कच्चागु मखु	पाविक ताँ धाल, लिगिलिगी सं	१०.ट्टा	१०.१ पद्ग्रा	अधिकार पौ	पेन्सनपद्ग्रा मदयकं पेन्सन बी मखु
४. क्कु	४.१ कक्कु	गःपःया ल्यूने	कक्कु तिनाः छवावानाछ्व ले	१०.२ बद्ग्रा	बक्स	सलाई बद्ग्रय् सलाई छपु हे मदु	
	४.२ चक्कु	स्यागि विशेष	चक्कु ला सिक्क हे ज्वः का				

ल्यं मेगु ल्याख्य

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स

B. Arts

* Banner, Flex Board
★ Glow Sign Board
★ Sticker Cutting / Printing
★ Screen/ Rubber Print
★ Self-ink/ Rubber Stamp
★ PVC(ID) Visiting Card
& all kinds of press works

Nayabazar, Kirtipur
4335491, b arts4335491@hotmail.com

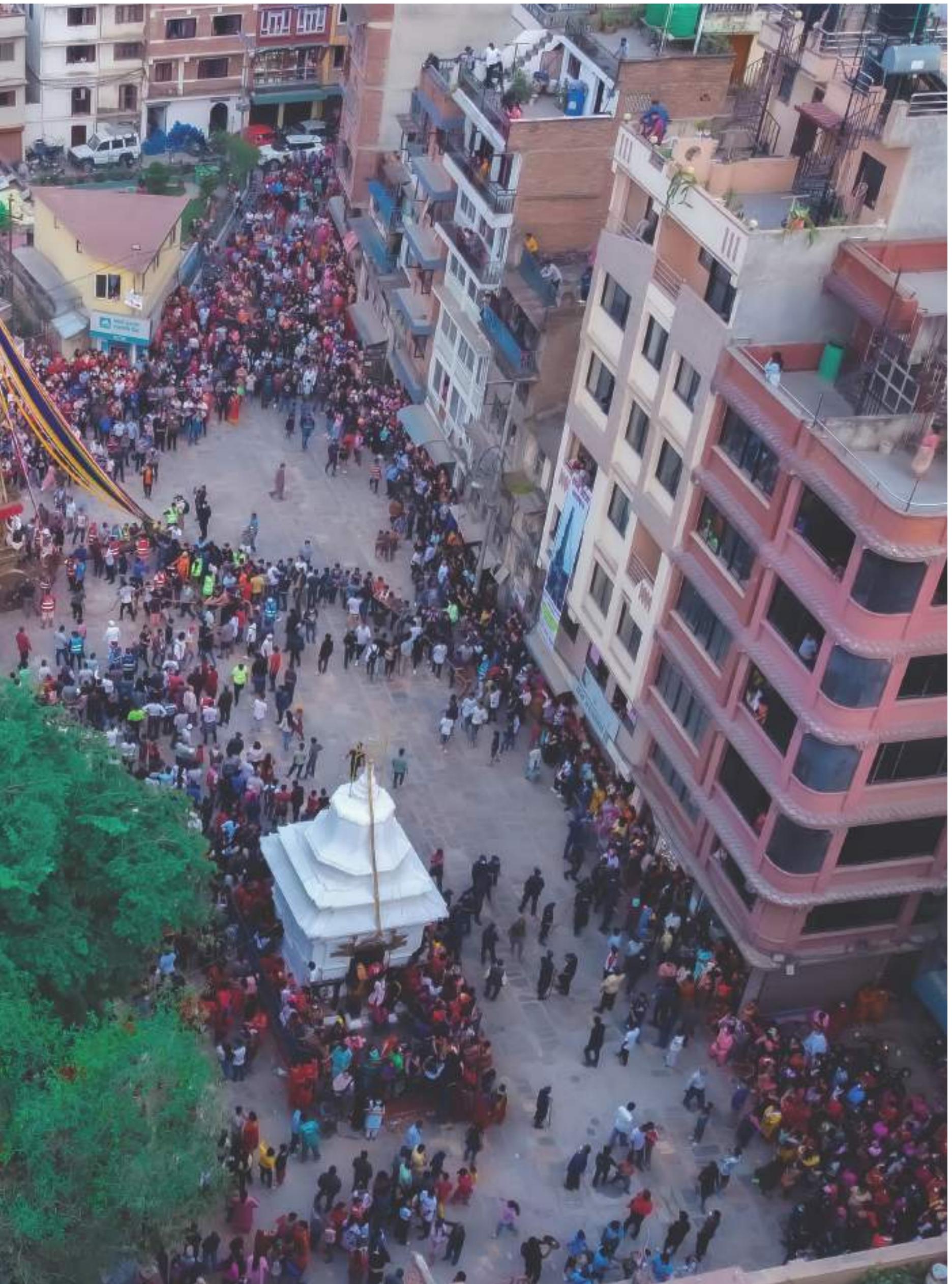
आयो नून खाउँ
स्वस्थ रहो

जाउँसक्क आयो आयो गुला यसले तारामाले वार्दी गुला
आयोहिनालो तारामाले हुम्ले लिपिहिलारः

- १. यस लिपि नालीले लाल नाला लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- २. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- ३. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- ४. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- ५. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- ६. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- ७. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- ८. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- ९. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।
- १०. तुम्हाले लाल लाल लिपि नालीले लाल लाल लिपि। लिपो लिपु बोने नाले लिपोः।

चाल ट्रेन्ट समिति लिपिलाट
सर्वोच्च काला, कृ. ल. ८५, कालीगढी, काठमाडौं, क्षेत्र, पोखरी, ४४६००८
कालीगढी, काठमाडौं, क्षेत्र, पोखरी, पोखरी, ४४६००८

न्यायिक समितिया प्रभावकारीताय् हाथ्या

सुनील महर्जन

उदयपुरया
ताप्लीगाउँपालिका
उपाध्यक्ष धना
मगरया कथं विवाद
ज्यंकेगु भवलय्
पुलिसमार्फत
महाडिया ठिके याय्
दइगु वा मटइगु
धइगु नहयसः
नहयाबलें दनेगु
याःगु धयादिल ।
मेरेन्ह न्यायिक
निरुपण याय्बलय्
वडाअध्यक्षनिसें मेरारं
'थथे निर्णय याय् अथे
निर्णय याय्' धका:
निर्णय प्रभावित याय्त
स्वइगु नं न्यायिक
सम्पादनय् मेरु
हाथ्या जूगु उपाध्यक्ष
मगरया धापू दु ।

स्थानीय तगिमय कानून सम्बन्धी ज्ञान दुपि दक्ष जनशक्ति मदुबलय् न्यायिक समिति प्रभावकारी जुइमफूगु खनेदु । स्थानीय तहया क्षेत्राधिकारय् लाःगु विवादया न्यायिक निरुपण याइगु न्यायिक समिति गठन जूसां कमजोर व्यवस्थापन क्षमता व न्यायिक ज्ञानया अभाव उगु समिति खास हे क्रियाशील जुइमफूगु खः । न्यायिक समितिया कार्यसम्पादनया लागिं साविकया हुं स्थानीय निकायबाहेक न्हगु गठन याःगु नगरपालिका, गाउँपालिकाय् कानून सम्बन्धी ज्ञान दुपि कर्मचारीया अभाव दु । बलिसें माःगु व्यवस्थापकीय व भौतिक पूर्वाधारया अभाव, जनप्रतिनिधिया बेमेल, समितिबारे सर्वसाधारणं मस्यगु थुज्वःगु हुनिं समितियात चलायमान दय्केफयाच्चवंगु मदु ।

स्थानीय तहया निर्वाचन जूगु फिला बीधुकलं नं न्यायिक समिति चलायमान जुइ मफयाच्चवंगु रैतहटया माधवनारायण नगरपालिकाया उपप्रमुख निर्मलादेवी रमन धयादिल । न्यायिक समितियात सक्रिय दय्केत कानून सम्बन्धी ज्ञान दुपि कर्मचारी माःगु धासें राजधानी जूगु निन्हुया न्यायिक सम्मेलनय् ब्वति काःवःम्ह उपप्रमुख रमन धयादिल, 'कानून सम्बन्धी ज्ञान दुपि कर्मचारी मदुबलय् कानूनी सल्लाहकार तथयत स्वयागु खः तर, थ्व विषयस न्हयाक्व धाःसां मेरारं सुनुवाइ मयाः, मेरेमुद्दा नं खास हे मवः' हुं उजुरी वःसां मेरारं उकिया सुनुवाईया लागिं न्यायिक समितिइ मध्वःगु खँ न्हयासें उपमेर रमन न्यायिक समितिया अधिकार व्यवहारय् हयत पलाःपतिकं पंगः दुगु धयादिल ।

सामान्य विवादय् नं अदालतय् वनेत छ्याता बीपि विचौलियातय् प्रभावं समितिइ उजुरी मवःगु अधिकारका प्रीति रमनया धापू दु । उमिसं विवाद ज्यंकाबी धका: पीडिततय्के धेबा फ्वनेगु याःगु नं अधिकार रमन धयादिल । थज्याःगु अवस्थाय् अधिकारका रमन न्यायिक समिति, मेलमिलापया माध्यमं विवाद ज्यंकूसा याकनं नं जुइगु व धेबा नं मतुइगु धका: स्थानीय दथुइ जनचेतना थेमेगु बिचा: तयादिल । संविधानया धारा २१७ अन्तर्गत गठित न्यायिक समितियात स्थानीय ल्वापुख्यापु, साँध सिमाना, घरेलु हिंसा थुज्वःगु विवादयात मेलमिलापमार्फत

निरुपण याय्गु जिम्मा स्थानीय शासन सञ्चालन ऐन व्यूगु दु । अथे हे, ऐन २०७४ कथं समिति निरुपण याय्गु कथं विवादय् आलीधुर, बाँध, पैनी, कुलो वा पानीघाटया बाँडफाँट व उपयोग सम्बन्धी विषय लाः । मेरिनिगु बाली नोक्सानी, हेय लहिनातःपिं पशुपंक्षी तंगु वा लूगु, जेष्ठ नागरिकया पालनपोषण व सुसाःकुसाः मयाःगु, नाबालक काय्यह्याय् वा कला:भाःतयात इज्जत आमद कथं नयुपुने वा शिक्षादिक्षा मब्यूगु विषय निरुपण याय्गु प्रकृतिया विवादय् लाः । नापं, थ्व कथंया विवादय् वार्षिक २५ लाख तकातक्या बिगो दुगु छेबाः, व बाःसुविधा, मेम्ह मनूया छें, जग्गा वा सम्पत्तियात लिच्चः लाइगु कथं सिमा प्यूगु, थःगु छें वा बल्चां मेरिनिगु छें जग्गा वा सार्वजनिक लैयूलः क्वफाःगु अले सैंधियारया जग्गाया इयाः तयाः छें दय्केमालीबलय् कानून कथं त्वःतेमाःगु जग्गा मत्वःतुगु केस न लाः । संविधानं प्रत्येक नगरपालिकाय् उपप्रमुखया संयोजकत्वय् स्वम्ह दुजःया न्यायिक समिति गठन याय्माःगु उल्लेख दु ।

धनुषाया धनौजी गाउँपालिका उपाध्यक्ष रामवतीदेवी मण्डलं न्यायिक समिति न्हयाकेगु जक मख्सें, उपाध्यक्षयात मेरु ज्या याय्त न थाकुगु अनुभव न्यंकादिल । न्यायिक समितिया इजलासया लागिं भौतिक पूर्वाधारलिसें कानूनी ज्ञान दुपि कर्मचारीया अभाव, कानूनी सल्लाहकार मदुगु थुज्वःगु पूर्वाधार बिना न्यायिक समिति न्हयाकेत थाकुगु उपाध्यक्ष मण्डलया धापू दु । 'उपमेर वा उपाध्यक्ष मेरारं न्यायिक समितिया अधिकार व्यवस्थापकीय, जनशक्तिया लागिं मेरया भरय् च्वनेगु स्थिरि दुगु धासें कठायतं स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ संशोधन याय्माःगु धयादिल ।

जुयागुलिं थजुइ, अनेक हाथ्यालिसे त्वानाः मेलमिलापकर्तामार्फत विवाद समाधानयात प्रोत्साहित यानवयागु दु ।

थज्याःगु समस्या रैतहट, धनुषाय् जक मख्सें, दाचुलाया शैल्यशिखर नगरपालिकाय् नं दु । उपमेर लिसें न्यायिक समितिया कर्ज शान्ति कठायतं न स्थानीय तहय् खास हे उजुरी मवःगु धयादिल । विवाद, ल्वापु जुइबलय् नगरपालिकाया न्यायिक समितिइ उजुरी बीमा: धका: खास हे चेत मवःनि धासें उपमेर कठायतं स्थानीय तहया न्हपांगु कार्यकालय् न्हयगु मुद्दा दर्ता जूगु कनादिल । दर्ता जूगु मुद्दा नं तामेलीइ तइगु धासें उपमेर कठायतं धयादिल, 'मामिला स्वयत कानूनी सम्बन्धी ज्ञान दुगु जुयागुलिं १० मेलमिलाप समाधान ज्ञान दु । वंगु आर्थिक दैया १० मुद्दा थ्व दंये सरे जुइधुकाः मुकं ३७ मुद्दा दु । वःगु उजुरी नं घरेलुहिंसा, ज्याला मजुदी सम्बन्धी विवाद, बहुविवाह थुज्वःगु दुगुलिं अज्याःगु उजुरीत मेलमिलापमार्फत ज्यकेत बः बियाच्चनागु वय्कल्ल धयादिल । भोटेकोशी गाउँपालिका उपाध्यक्ष दिछेन शोर्पी मेलमिलापकर्तामार्फत विवाद ज्यंकावयागु धासें मेरय व कर्मचारीया ग्वहालि न दुगु धयादिल । 'जिगु बिचारय् न्यायिक समितियात सबल, सशक्त दय्केत जनशक्ति, बजेटनिसें दक्वं बन्दोबस्त याय्माः' उपाध्यक्ष शोर्पी धयादिल ।

उपमेरतय् बिचा: कथं न्यायिक समितिया दुजःया क्षमता थकाय्माःगु, समितिया कजियात आर्थिक अधिकार बीमाःगु, हरेक स्थानीय तहय् कानूनी ज्ञान दुपि कर्मचारीत तय्माः । 'गुलिखे स्थानीय तहय् न्यायिक समितियात व्यूगु क्षेत्राधिकार छ्यलेमफूगु अवस्थाय् दुसा गनं क्षेत्राधिकार क्वत्यःगु खनेदु । थज्याःगु अवस्थाय् देयन्यंकया स्थानीय तहया न्यायिक समितिया बिचा: ज्वःलाय्माः' यैं महानगरपालिकाया न्यायिक समितिया कजितकं खःम्ह उपप्रमुख सुनीता डंगोलं धयादिल ।

Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)
Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।

आउटडोर भेज क्याटरिङ पनि गरिन्छ ।

राम प्रजापति
प्रोप्राइटर

हारती मिठाई मण्डार
(दुच्छ इकाइलाई)

कालिमाटी चोक, टकेपर मार्ग, काठमाडौं ।
फोन नं: ०१-४३७२१९९, मो: ९८०३९८०६९९

यहाँ:- विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शब्द कार्यको लागि अंदर अनुसार मिठाईहरू तयार गरिन्छ ।

